

Op 20 augustus 2014 zal in Westmaas de Aardappeldemodag plaatsvinden. Het thema van deze editie luidt: 'Schone teelt bepaalt de toekomst'. Een zeer actueel onderwerp waar veel bedrijven in de sector volop mee aan het werk zijn. In Aardappelwereld magazine besteden we de komende maanden al uitgebreid aandacht aan het thema. In drie vragen zullen organisaties, die mede richting geven aan het beleid in de sector, aangeven wat de rol van schone teelt is voor hun organisatie en achterban. Deze maand is het woord aan Jo Ottenheim van Nefyto.

“Kritisch begeleid beschermingsmid

“Nefyto is de brancheorganisatie van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie in Nederland en heeft 15 deelnemers. Dat betreft zowel firma's die uitsluitend actief zijn voor de professionele land- en tuinbouw, als bedrijven die zich toelagen op gewasbeschermingsmiddelen buiten de land- en tuinbouw. Van de Nefyto-deelnemers wordt regelmatig gezegd dat de chemische gewasbeschermingsmiddelen op de markt brengen. En dat klopt, maar ze doen veel meer. Ook biologische gewasbeschermingsmiddelen en natuurlijke vijanden (sluipwespen, roofmijten etc.) zitten in de portfolio's van de firma's. Verder is de begeleiding van de middelen voor de distributeurs en de gebruikers essentieel; 'Product Stewardship' in het jargon van de industrie.

Hoe bepaalt schone teelt uw toekomst?

“Een 'schone teelt' is een teelt die vrij is en blijft van allerlei ziekten, plagen en onkruiden. Gewasbeschermingsmiddelen spelen daarbij een essentiële rol en zullen dat ook in de toekomst blijven doen. Wat gaat veranderen is hoe en wanneer de middelen worden ingezet en ook het karakter van de middelen. Nog meer dan nu het geval is, zal de inzet van gewasbeschermingsmiddelen onderdeel zijn van een geïntegreerde aanpak. Politici en beleidsmakers hanteren daar-

bij vaak het uitgangspunt dat bij geïntegreerde gewasbescherming de middelen een laatste redmiddel zijn. Dat is te simpel. Vanuit milieuperspectief kan het soms slimmer zijn middelen preventief in te zetten en in weer andere situaties is het aantrekkelijk om correctiemiddelen achter de hand te hebben om in geval van nood krachtig in te kunnen grijpen. Een 'schone teelt' is echter ook een teelt die zo weinig mogelijk effect heeft op de directe omgeving. Denk aan oppervlaktewater, bijen en omwonenden, om maar enkele actuele thema's te noemen. Ook daar ligt een opdracht voor de nabije toekomst. Overigens is dit niet alleen van belang vanuit een maatschappelijke context om te verduurzamen, maar ook simpelweg om gewasbeschermingsmiddelen te behouden. Middelen die in hoge concentraties in het milieu voorkomen zullen immers vroeg of laat ter discussie komen.”

Welke veranderingen zijn daarvoor nodig?

“De gewasbeschermingsmiddelenindustrie heeft innovatie hoog in het vaandel en de deelnemers van Nefyto verbeteren hun producten voortdurend. Daarbij gaat het uiteraard enerzijds om het ontwikkelen van nieuwe actieve stoffen. De bedrijven werken echter ook op andere manieren aan innovatie, zoals de voortdurende actualisatie van

en en volgen gewas- delen belangrijk”

Aardappel[®]
Demodag

“Een ‘schone teelt’ is een teelt die vrij is en blijft van allerlei ziekten, plagen en onkruiden. Vanuit milieuperspectief kan het daarom soms slimmer zijn middelen preventief in te zetten.”

milieu- en veiligheidsgegevens, nieuwe formuleringsvormen, nieuwe verpakkingen en onderzoek naar geïntegreerde gewasbescherming. Actueel lijkt de aandacht voor ‘groene gewasbeschermingsmiddelen’, maar feit is dat de gewasbeschermingsmiddelenindustrie al sinds jaar en dag kijkt naar stoffen uit de natuur, stoffen uit de natuur formuleert, natuur-identieke stoffen synthetiseert en/of het risicoprofiel van natuur-identieke stoffen verbetert. Dat er meer potentieel wordt gezien in ‘groene gewasbeschermingsmiddelen’ blijkt ook uit het feit dat enkele grotere firma’s innovatieve bedrijven hebben gekocht die actief zijn in de groene middelen. Wat nu vooral moet veranderen in Nederland is het innovatie-klimaat. De eisen die

aan gewasbeschermingsmiddelen worden gesteld zijn extreem. Het wordt steeds moeilijker om met nieuwe producten op de markt te komen en de grote investeringen om tot een toelating te komen, te kunnen terugverdienen. Ook het toelatingsproces van gewasbeschermingsmiddelen en de daarbij gerealiseerde toelatingstermijnen zijn voor verbetering vatbaar. De afgelopen periode zien we ook dat de politiek steeds meer op de stoel van het Ctgb wil gaan zitten. Dat maakt de bedrijven kopschuw. De wetenschappelijke beoordeling staat onder druk en daarmee ook de voorspelbaarheid van het toelatingsproces. Ook zien we een voortgaande discussie over transparantie. Milieuorganisaties eisen vol-

ledige openbaarheid van toelatingsdossiers. Sommige politici nemen dat gedachtengoed over, zich niet realiserend dat openbaarheid van dossiers de basis wegslaat onder innovatie. China en India staan klaar om alles te kopiëren. Overigens hebben bedrijven alleen geheimen voor (potentiële) concurrenten en niet voor de maatschappij. Zij zijn bereid om onderzoekers inzage te geven in de dossiers. In het kader van de bijdiscussie heeft Stichting Natuur en Milieu daar ook gebruik van gemaakt. Tot slot is ook nodig dat politici, consumenten en burgers zich realiseren dat de risico’s bij gewasbeschermingsmiddelen zijn getoetst en aanvaardbaar zijn bevonden, maar ook dat risico’s nooit zijn uit te sluiten en dat voortschrijdend wetenschappelijk inzicht betekent dat risico’s verschuiven.

Het toelatingsbeleid volgt overigens deze nieuwe wetenschappelijke inzichten.”

Hoe werkt u dit thema uit in de praktijk?

“Iedere dag ligt er weer een opdracht om bij te dragen aan de gezonde productie en de schone teelt van aardappelen. Dat geldt voor de telers, maar ook voor de mensen van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie. We zullen blijven wijzen op innovatie-belemmerende zaken in de toelatingsprocedure, zowel Europees via de Europese koepelorganisatie ECPA als nationaal. Daar ligt de kern van de boodschap. Daarnaast zal de komende jaren het begeleiden van de gewasbeschermingsmiddelen en het kritisch blijven volgen van het gebruik belangrijker worden. Ook dit krijgt de komende tijd meer handen en voeten.” ●

